

FM: Augustā vērojams preču eksporta apjomu kritums

Publicēts: 31.01.2018.

Vājā ārējā pieprasījuma un atsevišķu nozaru problēmu ietekmē Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums mēneša laikā samazinājies par 7,0%. Būtisks kritums fiksēts gan eksportam, gan importam – attiecīgi par 7,8% un 6,4% salīdzinājumā ar jūliju.

Arī salīdzinājumā ar pagājušā gada augustu fiksēts negatīvs preču eksporta pieaugums - par 3,7%, kas ir lielākais kritums gada griezumā kopš 2013. gada beigām. Eksporta samazinājumu noteica vairāki faktori, taču galvenais no tiem bija straujš dzelzs atkritumu un lūžņu eksporta kritums uz Turciju, kas rezultējās kopējā metālu un to izstrādājumu eksporta kritumā par 19,6%.

Aptuveni ceturto daļu eksporta samazinājuma veido satiksmes līdzekļu kategorija, ko negatīvi ietekmēja automobiļu reeksporta samazinājums uz Igauniju un Lietuvu.

Turpina samazināties arī lauksaimniecības un pārtikas preču eksports. Salīdzinājumā ar pērnā gada augustu šajā apakšnozarē fiksēts 8,3% kritums. Jāatzīmē, ka 2014. gada 6. augustā Krievija noteica importa aizliegumu atsevišķām lauksaimniecības un pārtikas precēm no Eiropas Savienības (ES) valstīm. Tādējādi, sākot no šā gada augusta, bāzes efekta dēļ izzūd sankciju negatīvā ietekme uz eksporta pieauguma tempu.

Taču, ņemot vērā, ka noteiktās sankcijas ir pagarinātas līdz 2016. gada augustam, sankcijām pakļauto preču eksporta pieaugums arī nav vērojams - ne uz Krieviju, ne arī kopumā, izņemot zivis un vēžveidīgos produktus, kuru kopējais eksports palielinājās par 2,6 miljoniem eiro jeb 66,5%. Jāatzīmē, ka tik straujš zivju produkcijas pieaugums daļēji saistīts ar reeksporta pieaugumu.

Lielāko negatīvo ietekmi uz lauksaimniecības un pārtikas kategorijas eksporta apjomu samazinājumu augustā atstāja alkoholisko dzērienu eksporta kritums uz Krieviju par 15,7 miljoniem eiro jeb 33,8%. Kopējais preču eksports uz Krieviju salīdzinājumā ar pērnā gada augustu samazinājies par 36,1%.

Lai arī kopējie dati par eksporta apjomiem šā gada augustā nav iepriecinoši, tomēr atsevišķu nozaru eksports uzrāda atzīstamus pieauguma tempus. Tā, piemēram, būvniecības izstrādājumu nozares eksports audzis par 16,4% gada griezumā, papīra, kartona un poligrāfijas izstrādājumu eksports – par 22,0%. Pieaugums fiksēts arī koka un koka izstrādājumu, kā arī mehānismu un elektroierīču kategorijās - attiecīgi par 4,9% un 8,2%.

Ārējā vidē joprojām saglabājas virkne risku, kas var negatīvi ietekmēt turpmāko Latvijas preču eksporta attīstību. Starptautiskā Valūtas fonda šā gada oktobrī atjaunotās pasaules ekonomikas prognozes brīdina par lejuvēršiem riskiem ekonomikas izaugsmei, paredzot lēnāku ekonomikas izaugsmi nekā tika prognozēts iepriekš.

Prognozes paredz, ka pasaules ekonomika šogad pieaugs par 3,1%, savukārt ES valstu ekonomika par 1,9%. Tajā pašā laikā teju visiem Latvijas galvenajiem ES tirdzniecības partneriem, izņemot Vāciju, ekonomikas izaugsmes tempi tiek prognozēti virs ES vidējā līmeņa, norādot uz to, ka Latvijas eksportam ir visi priekšnoteikumi pozitīvam pieaugumam.

Kopējais preču importa apjoms gada griezumā pieauga par 3,3%, ko galvenokārt noteica ķīmiskās rūpniecības ražojumu, mehānismu un elektroierīču, kā arī lauksaimniecības un pārtikas preču, galvenokārt alkoholisko dzērienu, importa pieaugums.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-augusta-verojams-precu-eksporta-apjomu-kritums>